

Het heiligenboek

Patricius Tom Zwaenepoel

Ierland verhief zijn beroemdste missionaris tot nationale heilige en maakte van zijn feestdag (17 maart) de nationale feestdag. Op *Saint Patrick's Day* (*Lá Fhéile Pádraig*) wordt hij herdacht met grootse parades en muziek. Kunstslangen met rode tongen uit plastic of papier worden door de stad gedragen. De sympathie van Ierland voor 'zijn' heilige blijkt ook uit de Ierse groet „Mogen God, Maria en Patrick met jou zijn” en uit een oude legende die vertelt dat Christus op de dag van het Laatste Oordeel rechter over alle volkeren zal zijn, maar het oordeel over de Ieren zal overlaten aan Patrick. Wie is die populaire heilige?

Patricius wordt in Groot-Brittannië ten tijde van de Romeinse overheersing uit een vooraanstaande familie geboren. Op strooptocht door Engeland nemen Ierse heidenen de zestienjarige jongen, samen met duizenden anderen, mee naar Ierland. Zes jaar lang leeft hij als schaapherder op de berg Slemish. Langzaam maar zeker begint hij de echte zin van het leven te ontdekken. In een droom ziet hij zijn vluchtweg. Hij ruilt de bergen voor de kust en vindt in een haven enkele zeelieden die hem naar Engeland en zijn ouders willen brengen.

Daar heeft hij alweer een droom die zijn leven sterk verandert: een Ier vraagt hem in een brief het evangelie in zijn land te verkondigen. Als voorbereiding studeert Patricius theologie en volgt hij de priesteropleiding in Auxerre. Paus Celestinus I geeft hem de opdracht om Ierland te bekeren en zo kan hij zijn droom waarmaken. Als eerste Ierse bisschop heeft Patricius het niet makkelijk, omdat de katholieke Britten hem minachten vanwege zijn lagere scholing en vreemde afkomst. Hij zou honderden kerken hebben gesticht, maar sterft in eenzaamheid.

In het noodlot om als slaaf de schapen te hoeden, ziet Patricius een mogelijkheid om zich te bezinnen en te bekeren en zich helemaal aan God te wijden, want tot op dat ogenblik beleeft hij zijn geloof oppervlakkig. Hij ontmoet God in de eenzame heuvels van Ierland, waar hij alleen is met zijn schapen en lijdt door honger, koude, regen en sneeuw.

Patricius keert als apostel naar Ierland terug. Gewild en vol overtuiging bevindt hij zich onder heidenen aan de 'rand' van de wereld. Omdat hij tijdens zijn gevangenschap de Ierse taal leerde, kan hij in liturgie en leer terugvallen op de landstaal. Daardoor neemt de plaatselijke bevolking

al vlug het christelijke geloof over, bekeert zich in korte tijd en schiet stevige wortels die tot op vandaag zichtbaar zijn.

Patricius is nederig, vroom en zachtaardig. Met liefde en vertrouwen in God predikt hij in het hele land. Onversaagd begeeft hij zich naar alle plaatsen waar mensenmassa's samenkomen en gebruikt elke gelegenheid om het evangelie te verkondigen. Door zijn beperkte theologische vorming en gebrekkige kennis van het Latijn verkondigt hij geen theologische verhandelingen, maar een eenvoudig geloof, dat dicht aanleunt bij de natuur. Zo legt hij de heilige drie-eenheid uit aan de hand van een *shamrock* (klaverblad). Het volk meent dat er ofwel één God of drie goden bestaan, maar geen drie in één. Daarop neemt Patrick een klaverblad en legt uit: zoals het klaverblad één is en toch drie bladeren bevat, zo is het geloof in de grote God drievoudig en toch één. Vanwege die legende wordt Patricius afgebeeld met het klaverblad.

Op afbeeldingen is Patricius ook vaak te zien met slangen. Zij symboliseren de vijandelijke krachten waarmee hij tijdens zijn missie steeds opnieuw te kampen heeft. Uit de twee brieven die van hem bewaard zijn, blijkt dat hij minstens twaalf keer gevangen

werd genomen om berecht te worden. Bij zijn aankomst zou hij ook de laatste slang van Ierland in een kist hebben gelokt met de belofte hem de volgende dag vrij te laten. Op de vraag van de slang wanneer 'morgen' is, antwoordt Patricius steeds 'morgen'. Uiteindelijk werpt hij de kist in de zee. Sindsdien zijn er in Ierland geen slangen meer te bespeuren.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

19 januari, 19.05 uur, Canvas. Eerste aflevering van de driedelige BBC-documentaire *Snow Wolf Family and Me* uit 2014, waarin cameraman Gordon Buchanan in het noorden van Canada op zoek gaat naar de poolwolf, een zeldzaam en gevreesd roofdier.

20 januari, 22.05 uur, Canvas. *Foxcatcher*, bekroond Amerikaans biografisch sportdrama uit 2014, gebaseerd op een waargebeurd verhaal. Multimiljonair John du Pont laat Olympisch worstelkampioen Mark Schultz trainen op zijn landgoed in Pennsylvania en zo ontstaat een intense band tussen beiden. Hoe langer Schultz bij op het domein van de steenrijke man woont, hoe meer hij echter verstrikt raakt in een web van paranoia en verraad.

21 januari, 21.15 uur, één. *Sherlock Holmes. A Game of Shadows*. Onderhoudende Amerikaanse interpretatie uit 2011 van Arthur Conan Doyle's beroemde detective, met Robert Downey Jr. als Sherlock Holmes en Jude Law als dokter Watson. 1891. De dood van de kroonprins lijkt zelfmoord, maar Holmes is ervan overtuigd dat het moord betreft, zowaar onderdeel van een onheilspellende puzzel, bedacht door de gewetenloze meester-crimineel professor Moriarty.

De vrome kudde

Cultuur Ingezonden door Valerie Bloem

Frans en Floor gaan eens niet naar de bioscoop, maar zoals zij al zolang wenst naar de opera. Frans vindt er niets aan en hij zit zich dan ook stierlijk te vervelen. Zegt Floor:

– Nog even volhouden, Frans. In het tweede bedrijf wordt die zangeres doodgestoken.

Soep Ingezonden door Emiel Sabas

De man in het restaurant krijgt van de ober zwierig een bord soep voorgeschoteld. De man staart naar bord en soep en zegt:

– Ober, proef deze soep eens.

Zegt de ober verschrikt:

– Is er iets mis dan met deze soep, mijnheer?

– Proef nu maar!

– Zit er te veel zout in?

– Proef nu maar!

– Zit er een vlieg in?

– Proef nu maar!

– Is de soep koud?

– Proef nu maar!

– Al goed, mijnheer, waar is de lepel?

– Aha!

deel v.h. hoofd	lekkernij	verrijzenis	Chinees-Indische snack	dunne slijtplek	beklemming
↙		6	eruitzien		3
beroep	uitgebreidheid	vlug			elektronisch apparaat
↙			officiersclub		
			8		
wenselijk zijn	ijzeren vlechtwerk	verschijningsvorm			1
↙			beursterm	groot ongeluk	Engelse vlaktemaat
onder andere		vervolgens		5	
vaalgeel			African National Congress		7
↙		nooit			
kunstproduct	ik (Lat.)			2	voorvoegsel

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

contract
Oplossing van deze puzzel: